

GO THANKGOLOLA DIKGAISANO TSA DIKABO TSA BOBEGAKGANG TSA SADC TSA NGWAGA WA 2022

Mokgatlho wa Dinaga tse di Dirisanang Mmogo tse di kwa Borwa jwa Aforika (SADC) kwa tshimologong e ne e le Mokgatlho wa Khonferense ya Dithulaganyo tsa Dinaga tse di Dirisanang Mmogo tse di kwa Borwa jwa Aforika (SADCC) mo ngwageng wa 1980.

E ne ya re ka la bo 17 Phatwe 1992 mokgatlho ono wa fetoga go nna Mokgatlho wa Dinaga tse di Dirisanang Mmogo tse di kwa Borwa jwa Aforika (SADC) mme mokgatlho ono o tsenyeletsa dinaga di le 16 tse maina a tsona e leng; Angola, Botswana, Democratic Republic of Congo, Comoros, Eswatini, Lesotho, Madagascar, Malawi, Mauritius, Mozambique, Namibia, Seychelles, Aforika Borwa, United Republic of Tanzania, Zambia mmogo le Zimbabwe.

Ponelopele ya SADC ke e e buang ka go nna le bokamoso jo bo tshwanang, go nna le baagi mo kgaolong ba ba tla dirang gore re nne le ikonomi e e tsetsepetseng, go tokafatsa maemo a botshelo a baagi ba tshelelang mo go ona mmogo le boleng jwa matshelo a bona, go netefatsa gore go nna le kgololesego le dikgato tsa phimolakeledi, mmogo le go dira gore go rene kagiso le pabalesego mo baaging ba dinaga tse di ka fa Borwa jwa Aforika.

Mo ngwageng wa 1995 Ditona tsa Lekgotla la SADC di ne tsa nesetsa pula kang ya go tlhoma Dikabo tsa Bobegakgang tsa SADC tseo maitlomo a tsona e leng go leboga tiro ya bobegakgang e e tswileng diatla mo kgaolong. Fa e sale ka 1996 lephata la Bokwaledi la SADC le ntse le tshwara dikabo tseno tsa bobegakgang ka maitlomo a go rotloetsa bobegakgang mo kgaolong go nna le seabe se se botlhokwa mo go phasalatseng tshedimosetso gore bo kgone go ema nokeng thulaganyo ya go rotloetsa tisanommogo le tshwaragano mo kgaolong ya SADC.

Jaanong lephata la Bokwaledi la SADC le itumedisiwa ke go le itsise gore le tla tshwara Dikgaisano tsa Dikabo tsa Bobegakgang tsa SADC tsa ngwaga wa 2022. Dikabo tseno di ka tirona ya bobegakgang mo lephateng la dikgatiso, la seyalemowa, la thelebišene mmogo le mo lephateng la go tsaya ditshwantsho. Ba ba nang le kgatlhegelo ya go tsenela ba ka romela dikopo tsa go tsenela tse di felegediwang le ke bopaki jwa gore ba tswa kwa nageng efe kwa Komiting ya Naga ya Tshekatsheko ya Dikopo (NAC) e e leng kwa nageng e ba nnang kwa go yona e e leng karolo ya SADC.

Melao ya dikgaisano tseno

a) Dipapatso tsa go tsenela dikgaisano tseno di tshwanetse go phasaladiwa magareng ga kgwedi ya Ferikgong le Sedimonthole mo ngwageng yo o tlang pele ga wa dikabo (go raya gore mo ngwageng wa 2021) mme setheo se se letleletsweng e bile se kwadisitswe semolao sa bobegakgang mo e nngwe le e nngwe ya Dinaga tseo e leng Leloko la SADC se tshwanetse se phasalatse mo webesaeteng ya sona dikabo tseno;

b) Dikopo tsa go tsenela dikgaisano tseno di tshwanetse go bua ka se sengwe sa ditlhogo tse di amanang le matsapa a go tlhotlheletsa gore Kgaolo eno ya SADC e nne Seoposengwe mme ditlhogo tseno ke tse di buang ka mafaratlhatlha, ikonomi, metsi, setso, metshameko, temothuo le tse dingwe tse dintsi.

c) Babegakgang botlhe ba e leng baagi ba dinaga tsa SADC ba ka tsenela dikgaisano tseno, ntle fela le bao ba direlang ditheo tse SADC e dirang kgwebo le tsona mmogo le batlhankedi ba ba direlang lephata la Bokwaledi la SADC;

d) Tshedimose tso yotlhe ya go tsenela dikgaisano tseno e tshwanetse ya bo e kwadilwe ka e nngwe ya dipuo tse SADC e di dirisang, go raya gore e tshwanetse ya bo e le ka Sejatlhapi, Sepotokisi, Sefora mme fa e le gore e ka e nngwe ya dipuo tse di buiwang mo nageng ya Kgaolo ya SADC e tla tshwanelwa ke gore e fetolelwe mo go e nngwe ya dipuo di le tharo tse di dirisiwang ke SADC, go raya gore e tshwanetse e fetolelwe kwa Sejatlhaping, Sepotokising kgotsa Seforeng. Tshedimose tso eno e tshwanetse go nna e e gatisitsweng kgotsa e e phasaladitsweng (e tshwanetse ya bo e le setsopolwana se se tswang mo lekwalodikgannyeng, mo webesaeteng, mo makasineng, sa medimokutlo e e gatisitsweng mo di-CD, mo di-USB mmogo le setsopolwana sa makwalo a dikgang tsa badiri mo ditheong tse ba di direlang);

e) Batho ba ba lalediwang go tsenela ke ba ba direlang maphata a a latelang:

i) Lephata la Bobegakgang jwa Kgatiso ya Makwalodikgang: mme ona ke makwalodikgang a a nang le diathekele tse di buang ka setlhogo se se rileng ka go tsenelela, makwalo a dikgang tsa badiri mo ditheong tse ba di direlang, dikgang tse di phasaladiwang mo diwebesaeteng mmogo le dikgang tse di phasaladiwang mo dimakasineng;

- Ba ba tsenelang dikgaisano mo Lephata la Bobegakgang jwa Kgatiso ya Makwalodikgang mafoko a tiro ya bona ga a tshwanela go nna ka fa tlase ga mafoko a le 100 mme bontsi jwa mafoko ga a tshwanela go feta a le 2 000.

ii) Lephata la Bobegakgang jwa go Gasa mo Seyalemoweng: fano go buiwa ka dikgatiso tsa kgaso;

- Dikgatiso tsa Kgaso tsa Lephata la Bobegakgang jwa go Gasa mo Seyalemoweng ga di a tshwanela go tshameka botelele jwa bokhutshwane jwa motsotso o le mongwe mme bogolo jwa tsona ga bo a tshwanela go tshameka sebaka sa metsotso e le 30. Dikgatiso tsotlhe tsa kgaso di tshwanetse go romelwa ka CD kgotsa ka USB. Se se leng mo kgatisong eno se tshwanetse gape se kwalololwe ka

mafoko mo khomphiutareng mme se felegetse kgatiso eno go dira gore go nne bonolo fa go ka tlhokagala gore se fetolelwe mo puong e nngwe.

iii) Lephata la Bobegakgang jwa go Gasu mo Thelebišeneng: fano go buiwa ka dikgatiso tsa ditshwantsho tsa thelebišene;

- Dikgatiso tsa ditshwantsho tsa thelebišene ga di a tshwanela go tshameka botelele jwa bokhutshwane jwa motsotso o le mongwe mme bogolo jwa tsona ga bo a tshwanela go tshameka sebaka sa metsotso e le 45. Dikgatiso tsotlhe tsa ditshwantsho tsa thelebišene di tshwanetse go romelwa ka CD kgotsa ka USB. Se se leng mo kgatisong eno se tshwanetse gape se kwalololwe ka mafoko mo khomphiutareng mme se felegetse kgatiso eno go dira gore go nne bonolo fa go ka tlhokagala gore se fetolelwe mo puong e nngwe.

iv) Bobegakgang jwa go Tsaya Ditshwantsho: fano go buiwa ka dikgatiso tsa ditshwantsho tse di phasaladitsweng di na le setlhogo sa setshwantsho;

- Kopo ya go tsenela dikgaisano tsa bobegakgang jwa go tsaya ditshwantsho e tshwanetse e nne le setshwantsho se le sengwe kgotsa e nne le setshwantsho se le sengwe se se nang le ditshwantsho di le dintsi tse di sa feteng di le 20 mo go sona mme se kile sa gatsiwa mo go e nngwe ya dikgatiso. Kopo e nngwe le e nngwe e tshwanetse go felegediwa ke lekwalodikgang le le kileng la gatisa kgotsa la phasalatsa setshwantsho seo kgotsa ditshwantsho tseo.

f) Dikopo tsotlhe tsa go tsenela di tshwanetse go romelwa kwa Komiting ya Naga ya Tshekatsheko ya Dikopo (NAC) pele ga la bo 28 Tlhakole 2022.

g) Dikopo tsotlhe di tshwanetse go diriwa ka go tlatsa Foromo ya go Tsenela Dikgaisano tsa Dikabo tsa Bobegakgang tsa SADC mme e tshwanetse go nna le tshedimosetso ka botlalo ya dintlha tsa go ikgolaganya le motho yo a tsenetseng dikgaisano tseno, e felegediwe le ke ditshwantsho di le tharo tsa bogolo jwa go lekana le setshwantsho sa lekwalo la mosepele, aterese ya mo o nnang teng, nomoro ya mogala mmogo le nomoro ya fekese le aterese ya imeile fa di tlhokega;

h) Mo lephateng le lengwe le le lengwe la a le mane otlhe dikopo di tla simololwa ka go sekasekiwa le go tlhophiwa ke NAC ya naga e nngwe le e nngwe e e leng leloko la SADC, mme ditheo tsa NAC e tla nna tsona tse di tlhophang kopo e e tswileng diatla go gaisa tse dingwe tsotlhe mme yona, ka lephata la Bokwaledi jwa SADC e tla romela dikopo tse di tswileng diatla tseo kwa Komiting ya Kgaolo ya Tshekatsheko ya Dikopo (RAC).

i) Tlhopho ya dikopo tse di tswileng diatla go gaisa tse dingwe tsotlhe mo kgaolong e tla diriwa ke RAC;

j) Tshweetso e e tla tsewang ke RAC e tla nna yona ya bofelo;

k) Babegakgang bao ba tla fenyang maemo a ntlha ba tla itsisewe le go abelwa dikabo tsa bona mo Kopanong ya bo 42 ya SADC e e Tsenelwang ke Ditlhogo tsa Dinaga le tsa Mebuso;

l) Dikabo tseno ke go nopola tiro e e tswileng diatla ya bobegakgang fa go tla mo tirong ya dikgatiso, ya go gasa mo seyalemoweng, ya go gasa ditshwantsho mo thelebišeneng mmogo le ya go tsaya ditshwantsho. Maemo a ntlha mo lephateng le lengwe le le lengwe a abelwa US\$2,500;

m) Ba ba tlang mo morago ga ba ba fentseng maemo a ntlha bona ba tla neelwa madi a a beetsweng ba ba fenyang maemo a bobedi a e leng bokaneka US\$1000 mme madi ao ba tla a neelwa ona mmogo le ditefekheiti kwa dinageng tsa bona kwa lefelong la naga eo leo le samaganang le tiro eno leo ba ka ikopanyang le lona;

n) Madi ao ba a fentseng a tla tsamaya le ditefekheiti tse di saenilweng ke Monnasetulo wa SADC;

o) Madi ao a tla duelelwa mo sekgwameng sa mofenyi. Fa mofenyi go na le mabaka a a mo kgoreletsang gore a kgone go tsenela mokete ono wa dikabo, SADC e tla tsaya dikgato go dira gore e mo romele kabo e a e fentseng kwa nageng ya gaabo;

p) RAC e na le maatla a go se abe dikabo mo go e nngwe le e nngwe ya dikabo tsa yona fa e le gore ga e kgotsofadiwe ke maemo a dikopo tse di dirilweng.

Tshedimosetso e e tseneletseng ka dikgaisano tseno mmogo le diforomo tsa go tsenela di ka fitlhelwa mo Komiting ya Naga ya Tshekatsheko ya Dikopo (NAC), mo Batlhankeding ba Thulaganyo ya Tsamaiso ya Bobegakgang (di-NMC) ya SADC kwa nageng e nngwe le e nngwe e e leng karolo ya SADC mmogo le mo webesaeteng ya SADC mo go www.sadc.int

Lenaane la Batlhankedi ba Thulaganyo ya SADC ya Tsamaiso ya Bobegakgang le ka fitlhelwa mo go <https://www.sadc.int/media-centre/media-contacts>